N°. 3671. **DE TIJD.** 1859.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 31 MEI.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 Mei.

De Engelschen geraken niet weinig én met elkander én met hunne gewigtigste belangen in de war. Hoe zou het anders kunnen? Het duurt nu schier eene eeuw, dat zij spelen met het revolutionnaire vuur, en er Europa mede in brand steken, als hun dat gelegen komt. Van de groote Fransche revolutie af, die zij nogtans, toen Bonaparte er zich meester van gemaakt had, met bewonderenswaardige volharding bestreden hebben, tot de jongste poging ten opstand in Sicilië, is er geene revolutie op het vasteland ondernomen, waarin men niet steeds de Engelsche hand heeft erkend. Het gaf voordeel; maar men vergat te becijferen, welke de lasten zouden zijn, die, gelijk altijd, naderhand komen bij de afrekening. De revolutiën hebben met der daad schatten aan handel en nijverheid afgeworpen en de verbazende rijkdom van Engeland is er voor een gedeelte aan toe te schrijven. Maar in 't gevolg van dien rijkdom is gekomen de revolutie, die gediend heeft tegen 't vasteland, en van het vasteland met de winsten in Engeland is ingevoerd. Lord Palmerston, de groot-beroerder, die de revolutie, gelijk Jupijn zijne bliksems, over Europa slingerde, lord Palmerston is lange jaren de populairste man van Engeland geweest, een type van den Engelschman, en de voornaamste reprezentant van de politiek, die op het vasteland de revolutie, en tevens in Engeland behoudende beginselen begunstigde. Hij heeft rezultaten bereikt, die hem, nu hij oud en grijs van jaren is, wel niet veranderen zullen, maar die hem niet zonder bezorgdheid zullen laten omtrent de toekomst. Hij heeft toch te veel menschen en zaken behandeld, om niet de waarde te schatten van de wending, die Engeland al meer en meer neemt.

De Engelsche konstitutie, met haar parlementair goevernement, vormde tot voor eenige jaren niet een demokratiesch bestuur, zoo als de konstitutiën overal elders doen. Verre van daar. Engeland werd geregeerd door de land-aristokratie. De grond-adel, door den loop der revolutie tegen de Stuart's in Whigs en Tories gesplitst, was meester niet slechts van het Huis der Lords, maar evenzeer van het Huis der Gemeenten. Het waren de lords, die bij de vorming van het Lagerhuis de beslissende stem uitspraken. De Tories nu en de Whigs werden op hunne beurt geleid door eenige weinige aanzienlijke familiën, die gewoon waren alle magt onder elkaar te verdeelen, zoodat dit omslagtige konstitutioneele goevernement, dat over zoovele raderen scheen te loopen, bij slot van rekening op eene min of meer gemaskerde oligarchie neerkwam.

Dan de groote vlugt, die eerst de handel en naderhand de nijverheid hebben genomen, heeft in den toestand van Engeland een nieuw element gebragt, dat der oligarchie weerstand biedt, de aristokratie bevecht en de demokratie begunstigt. Dat element breidt zich uit, naarmate handel en nijverheid vooruitgaan. De koopsteden hebben zich vermenigvuldigd en eene talrijkheid van eene welvarende bevolking gekregen, die hun een groot gewigt bezorgt. In 't gevolg van de koopsteden zijn gekomen de fabrieksteden, die zich insgelijks vermenigvuldigd hebben, en aan den rijkdom, door den handel verkregen, toevoegen den rijkdom, door de nijverheid aangebragt. Daarmit is eene derde partij ontstaan, de demokratische partij, die elken dag toeneemt, al zwaarder en zwaarder weegt, bereids vele koncessiën heeft afgedwongen, steeds grootere en grootere eischen stelt, en thans op het punt staat, om beslissende vergunningen van de aristokratie af te persen. Met één woord, Engeland is op eene baan gebragt, waarop terugkeer ondenkbaar, stilstand schier onmogelijk en vooruitgaan gevaarlijk is. Gedane zaken hebben geen keer; en er is niemand die er aan denkt, om tot het verleden terug te keeren. Maar velen maken zich bezorgd en trachten den voortgang der gebeurtenissen te stuiten. Maar als een volk op eene helling in beweging is, hoe kan men, 't dan tot staan brengen? Dat is altijd moeijelijk, en in Engeland zijn er omstandigheden, die de moeijelijkheid tot eene onmogelijkheid maken. Vooreerst heeft het Protestantismus al dadelijk het pauperismus ten gevolge gehad. Dat pauperismus is op verbazende wijze toegenomen, sinds de stoom den arbeid van vele handen vervangt. Om die handen aan het werk te houden, is het noodig geweest de fabrieken te vermenigvuldigen. Maar om die te vermenigvuldigen heeft. Engeland behoefte aan een zoo grooten uitvoer, dat hij niet dan door kunstmiddelen en soms door revolutiën is te verkrijgen. En desniettegenstaande is het pauperismus zoo groot, dat, als de fabrieken volop werk hebben, dan nog overal honderdduizenden broodeloos en tot alles in staat zijn. Daarbij is het nog gekomen, dat de fabriekarbeid de dorpen ontvolkt, de steden vult en dat ook daardoor de magt van de aristokratie gebroken wordt. Maar tot overmaat van ramp komt er nog dit bij, dat zelfs de land-adel sinds eenige jaren, uit zucht op voordeel, den handenarbeid op zijne landgoederen zooveel mogelijk vervangt door den kunstmatigen arbeid der machineriën. Om een voorbeeld te geven op welk eene schaal de nieuwe rigting in den landbouw werkt, geven wij het feit, eergisteren in den *Univers* medegedeeld, dat eene Schotsche hertogin, om haar landerijen op eene andere wijze te beheeren, op eens achttien duizend landlieden van hare goederen heeft verwijderd, zonder er zich over te bekommeren wat er van die 18000 lieden geworden zoude. In die rigting bewegen zich min of meer alle grondbezitters. Waarop moet dat uitloopen? Op de ontvolking van het platte land, op de vermeerdering van het toch reeds dreigend pauperismus, op de verzwakking van den politieken invloed van den adel, en op de verhooging van den politieken invloed der steden. De adel zal op het land onbeschermd en onverdedigd overblijven; middelerwijl de demokratische steden langzamerhand al meer en meer de overhand erlangen, en, bij onwil van den adel, het pauperismus, dat is, het chartismus bij de hand hebben, om het over den adel en de Anglikaansche kerk los te zetten.

Reeds nu is er het konstitutioneel raderwerk ontzet. Het loopt niet meer geregeld; het staat telkens stil en beweegt zich nog slechts met horten en stooten. Er is geene meerderheid meer, dan die van het toeval en van het oogenblik. De partijen spatten uit elkander, en de demokratie is krachtig genoeg, om hare eischen te stellen als *conditio sine qua non*.

Vandaar het droevig verschijnsel, dat Tories en Whigs, de laatsten meer dan de eersten, niet slechts te rekenen hebben met de demokratie, maar haar vleijen, om haar begunstiging bidden, haar steun afbedelen. De Tories — lord Palmerston uitgezonderd, die, hoewel een Tory in zijn hart, steeds met de Whigs heeft zamengespannen — de Tories hebben nog beginselen, waaraan zij vasthouden, en waarvan zij zoo weinig en zoo voorzigtig mogelijk afwijken. Maar de Whigs, aangevoerd door lord John Russell, hebben eigenlijk geene beginselen meer. Zij zijn in 't gevolg van lord Palmerston de propagandisten van het valsch liberalismus voor Europa, en tevens de verkondigers van datzelfde valsch liberalismus in Engeland. Zij spelen in Engeland de rol, die Thiers en Odilon Barrot in Frankrijk hebben vervuld. Zij treden, als zij in de oppozitie zijn, op voor de demokratie, om haar ter zijde te stellen, zoodra zij de magt in handen hebben. Zij hebben derhalve met eigen handen hunne partij gebroken en de demokratie versterkt. En zoo zijn zij thans gekomen op een punt, waar zij de magt niet meer kunnen aanvaarden, zonder den steun der demokratie, dat is zonder aan de demokratie te gunnen wat zij eischt.

Maar ook de Tories, ofschoon zij nog de krachtigste partij vormen, hebben geene meerderheid meer. Alhoewel zij versterkt uit de laatste verkiezingen zijn getreden, ontbreken hun toch nog een vijftigtal stemmen om het roer van staat in handen te kunnen houden.

In dien toestand komen de Whigs in beweging en zullen eerstdaags, naar het schijnt, met lord Palmerston een aanval doen op het kabinet. Men begrijpt, dat inmiddels lord Derby zonder kracht blijft naar buiten zoowel als van binnen, en dat de uitslag van de ministerieële krizis, die thans te Londen wordt opgezet, evenzeer van belang is voor Europa als voor Engeland.

Het Fransch-Sardiniesch leger in Italië heeft zich in drie afdeelingen gesplitst. Het gros staat aan den Po, onder opperbevel des Keizers en doet niets. De benden van Garribaldi zijn in Lombardije binnengedrongen en schijnen tot dusver eenige niet te versmaden voordeelen te hebben behaald. Prins Napoleon Jerome is aan het hoofd van zijn legerkorps in Toskane met plannen, die men niet kent. Later zullen wij onze meening over den toestand van het hoofdleger en de onderneming van Garribaldi bloot leggen. Heden een enkel woord over prins Napoleon.

Hij heeft verklaard in Toskane geland te zijn, enkel met militaire bedoelingen. Als dit zoo is, dan moeten die buiten de grenzen van het hertogdom liggen, want het kan niet verondersteld worden, dat deze woelzieke prins zich de taak zou kunnen laten welgevallen om, ten behoeve van Koning Viktor Emmanuel, met zijn troepen tegen het uitbreken van een tegenomwenteling in Toskane te waken. Al is de prins in de Krim als veldheer, te Parijs als minister mislukt, toch zal hij zich niet met de rol van gendarme willen tevreden stellen. Het is mogelijk dat hij door het land van Massa-Carrara heen in Parma wil rukken, om, na aldaar gemeene zaak met de omwentelingspartij gemaakt te hebben, Piacenza te bedreigen. Ook kan hij, en dit schijnt zelfs waarschijnlijker, in zijn schild voeren om de Oostenrijkers te Ferrara in den Kerkelijken Staat, te gaan bestoken. Beide ondernemingen hebben eigenaardige bezwaren. Eerstens kunnen zij niet ten uitvoer worden gelegd zonder het grondgebied van onzijdige staten te schenden. Tweedens zijn zij, uit een krijgskundig oogpunt zeer gewaagd, wat den militair aangaat, en men vraagt, waar prins Napoleon de veldheerseigenschappen, het beleid en het overleg geleerd kan hebben, welke hierbij allernoodzakelijkst zijn.

In een korrespondentie uit Parijs, voorkomende in een Luiksch blad, lezen wij dan ook, dat een Fransch maarschalk zijn Keizer in nadrukkelijke taal gewezen had op de bezwaren, die de onderneming in Toskane na zich moest slepen, vooral wanneer die aan de handen van Prins Napoleon werd toevertrouwd. De Keizer zou daarop geantwoord hebben: »Wat zal ik u zeggen? Ik kon toch niet dulden dat, terwijl wij in Italië waren, hij mij te Parijs een beentje ligtte!" (*le laisser croquer le marmot à Paris.*)

Om het even of dit gezegde waar of verzonnen is, zooveel is zeker, dat Napoleon, de neef, een lastig personaadje is, dien de Keizer onmogelijk alleen te huis vertrouwen kan, en gaarne op de een of andere manier uit zijn vaarwater verwijderd zou zien. Het publiek te Parijs voelt dit, en dezer dagen was daar in de hoogeambtenaars-kringen het gerucht verspreid, dat van Toskane, Massa-Carrara en een gedeelte van Parma een koningrijk voor prins Napoleon gevormd zou worden. Het is opmerkelijk hoe de gang der gebeurtenissen Keizer Napoleon III van zelf naar den gevaarlijken weg wijst, dien de eerste Bonaparte tot zijn nadeel betrad, toen hij in de overrompelde staten voor zijn familieleden en sommigen zijner generaals troonen oprigtte. De voorstanders der regering te Parijs geven zich reeds veel moeite om te bewijzen, dat zulke plannen niet tegen de verklaring des Keizers, dat hij geen veroveringen bedoelde, strijden, wijl zij geen vergrooting van Frankrijk ten gevolge zouden hebben, terwijl overigens het wegschenken van Italiaansche hertogdommen aan een Franschen prins door hen wordt voorgesteld als eene billijke vergoeding voor de opofferingen en inspanningen, die Frankrijk zich voor Italië getroost. Met gelijk regt zou een straatroover kunnen beweren, dat de beurs, die hij den voorbijganger afneemt, een regtmatige belooning is voor de moeite, die hij zich wel heeft willen geven. Intusschen moet er nog veel gebeuren voor het zoover komt.

Men schrijft ons uit Parijs, dd. 25 Mei:

De dag, waarop Napoleon de Tuileriën verliet om zich aan 't hoofd van het leger te stellen, was voor de Parijzenaars een feestdag. Eene onoverzienbare menigte

vulde de boulevards en de straten, en overal, waar de stoet langs trok, waren de vensters der huizen van boven tot onder met toeschouwers bezet. Levendig werd de Keizer toegejuicht: zijn uittogt geleek veeleer naar den zegetogt van een terugkeerenden verwinnaar, dan naar het vertrek naar het slagveld. — Was het louter nieuwsgierigheid, die zooveel volk op de been bragt? Ik geloof het niet. Nieuwsgierigheid — gij moogt het, zoo ge wilt, hun als een eer toerekenen — is niet het grootste gebrek der Parijzenaars. *Flaneren* — om niet te zeggen „straatsteenen verslijten." — is een hunner geliefkoosde bezigheden; zij grijpen dus gretig elke gebeurtenis aan, die hen in de gelegenheid stelt uithuizig te zijn. Ditmaal echter scheen 't een andere beweegreden te zijn. Onder die tallooze menigte waren er zeker velen, die hun zegel van goedkeuring wilden drukken op den togt, welke voor de *onafhankelijkheid van Italië* ondernomen werd. — Ik behoef u niet te zeggen, dat er onder al die toeschouwers en toejuichers een genoegzaam tal van gehuurde schreeuwers was. Te Parijs zijn er mannen genoeg te vinden, die *moyennant quelques francs* uit al de kracht van hun longen, en met eveneel geestdrift „leve de Keizer" roepen, als zij des anderdaags onder het zingen van de *Marseillaise* hem feestelijk zouden inschepen naar — Engeland. Dat het aan dezulken niet ontbroken heeft, evenmin als aan geheime policie-agenten die in blaauwe kielen de arbeidende klasse moesten vertegenwoordigen, meen ik u ten stelligste te kunnen verzekeren. Nu, dit zijn van die kleine kunstmiddeltjes die *om 't verheven doel*, dat er meê beoogd wordt, door niemand ligter door de vingers worden gezien dan door mannen, die gewoon zijn het beruchte „het doel wettigt de middelen" aan de Jezuïeten toe te dichten. Ik heb er vrede meê...... Maar pijnelijk was het mij te moeten vernemen, dat meer dan één handdruk, die den Keizer in zijn rijtuig staande gegeven werd, hem in aanraking bragt met zijne gezworen vijanden, met leden der geheimen genootschappen, die niet het minste van allen in die oogenblikken hem toejuichten.........

In mijn brief van eergisteren zeide ik u, dat er in den tijd van 3 of 4 weken een merkbare verandering had plaats gehad in het beoordeelen van het doel en de gevolgen van den oorlog. Een bewijs te meer daarvan vond ik gisteren (24 Mei) in de *Patrie*. Met veel ophef wordt daar gewag gemaakt van een uittreksel van eenen brief, dien Pater Lacordaire *zou geschreven hebben* aan een uitstekend lid van de Fransche geestelijkheid, *qui aurait été adressée par le P. Lacordaire à un membre éminent du clergé de France*. Dit uittreksel is overgenomen uit de *Bulletin de Paris*. In dien brief nu, „drukt, de beroemde dominikaner gevoelens uit, waarin de grootheid van „het Katholicismus — altijd volgens de *Patrie* — op „wonderbare wijze zich vereenigt met de edelmoedigste „gevoelens van nationaliteit." En wat behelst nu die brief? Niets minder dan dat P. Lacordaire „op de meest uitdrukkelijke wijze de onderneming goedkeurt, die door den Keizer ontworpen en ten uitvoer gelegd is met inzigt van aan Italië zijne onafhankelijkheid en zijne nationaliteit terug te geven." Napoleon III, naar het gevoelen van P. Lacordaire, volgt de politiek en voert de plannen uit van Hendrik IV, van Richelieu en Lodewijk XIV......... [toch geen verovering?], en hetzij de briefschrijver Italië beschouwt in zijne verlangens, hetzij hij 't Pausdom beschouwt in zijn tegenwoordig en toekomstig gezag, altijd meent hij, dat Frankrijk eene groote daad volvoert van regtvaardigheid en van herstel. — Rekent P. Lacordaire dan buiten de revolutie? — Neen; doch hij stelt zich voor, dat zij gemakkelijker door Frankrijk dan door Oostenrijk zal bedwongen worden. Of liever, hij beweert dat de handelwijze van Oostenrijk de revolutie nog meer verbittert en zij daarom des te eerder zal uitbarsten. Het kan zijn, zegt hij, dat Italië zal te lijden hebben van het revolutionnair element; maar minder ten gevolge van de hulp die Frankrijk het aanbrengt, dan door de zekere en nabijzijnde uitbarsting van zijnen haat tegen Oostenrijk. Onze legers zullen het socialismus in bedwang houden (*contiendront*) ten voordeele van het denkbeeld van behoud door middel van orde en vooruitgang. De buitensporige geweldenarijen van Oostenrijk, daarentegen, geven aan het vernielend instinkt eene geestkracht, die dagelijks meer en meer onweerstaanbaar wordt en die het later onmogelijk zou zijn te beheerschen."

„Het pausdom, volgens den beroemden redenaar — vervolgt de *Patrie* — is in de tegenwoordige worsteling evenmin vrij van onzekerheid en zelfs van gevaren. Maar de Kerk heeft in haar-zelve levende krachten, die haar dien storm zullen te boven doen komen, even als, zoo vele andere, die veel geduchter waren en waarover zij door de eeuwen en gebeurtenissen heen heeft gezegepraald. En alles zaâmgenomen is het veel beter, roept de heer Lacordaire uit in den beeldrijken stijl, die hem eigen is; is het veel beter te lijden om zich-zelven te bevrijden dan te genieten om zijn ondergang te berokkenen."" Door bevrijding verstaat hier de katholieke redenaar de onafhankelijkheid in het tijdelijke van den soevereinen opperpriester, waartegen het Oostenrijksch gouvernement, vooral sedert veertig jaren, niet opgehouden heeft te handelen zoowel ten opzigte van de Romeinsche Staten als de andere goevernementen van het Schiereiland."

Zou P. Lacordaire in de laatste drie of vier weken dan ook al veranderd zijn? — Dit is niet wat ik beweren wilde. Maar zoo de brief waarlijk van hem afkomstig is, is het een bewijs dat de gevoelens van velen sedert drie of vier weken merkelijk gewijzigd zijn; want in den toestand, waarin Frankrijk destijds verkeerde, geloof ik niet dat P. Lacordaire of zijne vrienden dien brief zouden publiek gemaakt hebben.

De brief moge al dan niet van P. Lacordaire wezen, de vrienden der revolutie zullen er zooveel mogelijk partij van trekken. En indien het zich bevestigt dat hij inderdaad er de schrijver van is, zal het niet aan uitbundigen lof ontbreken, dien men den „beroemden Dominikaan", den „Katholieken en beroemden redenaar" zal toezwaaijen. Voor ons en vele anderen zal 't een treurig bewijs wezen dat P. Lacordaire de politieke beginselen van *l'Avenir* nog niet geheel vergeten heeft.

Maar de Fransche legers, met Napoleon aan het hoofd, zullen het socialismus weten te breidelen..... Ziedaar juist de groote vraag, wier oplossing niemand in staat is te kunnen geven. Napoleon zelf schijnt te gelooven, dat hij daarin slagen zal. Zijne proklamatie aan de Fransche natie altans drukt die meening duidelijk genoeg uit. Maar tusschen de hoop en de werkelijkheid is eene groote klove. Dat hij op dit oogenblik onder de klinkende namen van onafhankelijkheid, bevrijding en nationaliteit, met de Italiaansche revolutionairen heult, behoeft geen betoog meer. Zal hij, als eenmaal de storm is losgebarsten, dien naar welgevallen kunnen stillen en beteugelen?... Daarmede moge hij zich vleijen: menschelijkerwijze gesproken, en zonder eene bijzondere tusschenkomst der Voorzienigheid is het onmogelijk..... Hoe meer aan de revolutie wordt toegegeven, zooveel te hooger zullen later hare eischen zijn, en de voorspelling kon wel eens bewaarheid worden, die men zegt van den ouden Metternich afkomstig te zijn: dat Napoleon III zijn kroon verliezen zal in Italië.

Laatstleden Zaturdag heeft in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal het nader onderzoek plaats gehad over het ontwerp van wet nopens de ligtingen van 1856 en 1857. Naar wij vernemen hebben zeer vele leden in alle de afdeelingen blijven volharden in de afkeuring van de voordragt van wet tot oproeping van de beide ligtingen, waartoe, naar zij meenden, voralsnog volstrekt geene noodzakelijkheid bestond, terwijl het goevernement altijd de vrijheid bleef behouden om, ingevolge de voorschriften der Grondwet, al de ligtingen gedurende den tijd van zes weken op te roepen en in den wapenhandel te oefenen. Andere leden vonden het, even als bij het eerste onderzoek, geraden, den voorgestelden maatregel uit voorzorg te nemen, tot zoo lang de staatkundige omstandigheden van het buitenland dien noodzakelijk mogten maken. Wederom anderen, die wel bezwaar hadden tegen eene in dienststelling gedurende den tijd van zes maanden, zouden in de gewijzigde voordragt, waarbij die tijd tot drie maanden is beperkt, berusten.

Men ziet bij de Kamer spoedig te gemoet de aanbieding van het wetsontwerp tot bekrachtiging van de voorloopig verleende koncessie voor den aanleg van den Zuider- en den Zeeuwschen spoorweg.

De gemeente-besturen zijn uitgenoodigd aan Ged. Staten op te geven, welke bezwaren bij de volkstelling van 1849 opgemerkt zijn, en of ten opzigte der bevolkingsregisters nog mededeelingen te doen zijn als vervolg van die, welke in 1857 zijn geschied.

In den afgeloopen nacht is er brand ontstaan in het in aanbouw zijnde perceel op de Leidschestraat hoek Lange Leidschedwarsstraat, waarvan het dak gedeeltelijk afgebrand. De brand is vermoedelijk ontstaan door onvoorzigtigheid van het werkvolk, dat des daags daar bezig was.

In den laten avond van gisteren zijn een man en twee vrouwen in de schutsluis aan de Wetering-Barrière geloopen, doch dadelijk gered.

Naar men uit Stuttgart berigt, heeft H. M. de Koningin der Nederlanden in een groot gevaar verkeerd, ten gevolge van het schuw worden der paarden van haar rijtuig, bij een onweer, in de nabijheid van ....meer.

Zondag ll. lag te Oudetonge zeker persoon I. aan den dijk te slapen, terwijl zijn hond zich bij hem bevond. De man werd wakker, doordien de hond naast hem een kuil in den grond groef, waaruit die gelukzoeker eene kous beladen met klinkende specie te voorschijn haalde. De kous bevatte een horologie met ketting, alsmede andere gouden en zilveren voorwerpen, die men herkent te zijn gestolen uit het huis, waarin onlangs brandstichting met diefstal is gepleegd, en waarvan de vermoedelijke dader zich reeds in arrest bevindt.

Wij vernemen dat, door de keurmeesters van levensmiddelen in de laatste dagen in ruim tweehonderd kruideniers- en komenijwinkels het limoensap is vernietigd, als zijnde grootendeels zamengesteld uit vitrioololie en guttegom met water, en dus hoogst schadelijk voor de gezondheid. De hoog gele kleur is onder anderen het kenmerk voor deze zoo schadelijke vervalsching.

(*Amst. Ct.*)

Z. M. heeft benoemd: tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw N. M. J. Kroef, en tot ontv. der dir. bel. en acc. te Ezinge c. a, A. H. van Andel.

ROTTERDAM 27 Mei. Wij vernemen van eene wel ingelichte zijde, dat de graaf de Chambord, die tot dusver in deze stad vertoeft, het landgoed van Z. M. den Koning nabij Arnhem, genaamd *Bronbeek*, heeft gehuurd en daar zijn tijdelijk verblijf zal vestigen. De graaf heeft in de afgeloopen week, met zijne gemalin en gevolg, herhaaldelijk onze *Diergaarde* bezocht en zich telkens met den direkteur, den heer Martin, die hem geleidde, zeer minzaam onderhouden. De graaf heeft alles met groote belangstelling bezigtigd en bij herhaling over een en ander zijne bijzondere tevredenheid betuigd. (*N. R. C.*)

HARDERWIJK, 29 Mei. Den 17 dezer is in eene nabij deze stad, door den schipper M. de Lange, drijvende gezien en geborgen een Groninger tjalk, ongeveer 84 tonnen groot geladen met steenkolen. Dit vaartuig was eenige dagen te voren gezonken, maar onder beheer van den schipper J. J. Blaak gegeven, die het nu echter van zeilen, touwwerk en ankers ontdaan had en zich verwijderd heeft, het schip met de lading aan de zee prijs gevende. Met pompen heeft de berger het boven water gebragt en het met de lading bij den burgemeester dezer gemeente aangebragt.

ROZENDAAL; 28 Mei. Heden middag, even na twaalf ure, brak boven deze gemeente en omstreken een verschrikkelijk onweder los. Gedurende twee uren hoorde men onafgebroken felle donderslagen, en ontlastte zich een hevige stortregen, met veel hagel vergezeld, zoodat de straten geheel onder water stonden en op het laagste gedeelte de kelders vol liepen.

Een arbeider, die op het veld zich onder een boom trachtte te verschuilen, is door den bliksem gedood, die aan de haven in twee huizen ingeslagen, zonder brand te veroorzaken. In het eene wierp hij den kagchel geheel uit elkander, en in het andere bevonden zich slechts twee jonge kinderen, die men geheel bewusteloos vond, doch die men hoopt in het leven te behouden. Niemand herinnert zich ooit een onweer te hebben bijgewoond, hetwelk zoo langdurig en hevig was.

UTRECHT, 27 Mei. Er worden alhier bijna dagelijks sluikers en sluiksters van jenever gevat. De vrouwen hebben blikken bussen onder hare rokken verborgen, opzettelijk voor het sluiken vervaardigd. Zij bestelen daardoor onze stad met 18 cents per kan. Het is te hopen dat de policie vooral acht geve op de sluiksters uit IJsselstein, die langs eenen binnenweg door Jutphaas, met den jenever hier binnenkomen en dien te koop aanbieden. (*N. R. Ct.*)

— Wij vernemen dat aan den heer Vermeulen, wonende alhier, alsmede aan den heer J. Mollinger te Alphen woonachtig, voor onderscheidene korpsen kavalerie een buitengewone leverantie van paarden is opgedragen.

ALKMAAR, 28 Mei. Ter kaasmarkt van gisteren zijn aangevoerd: 525 stapels kaas, wegende te zamen 110,781 Ned. ℔. De prijs was: kleine hooikaas *f* 22,50; dito middelb. *f* 23,50; dito kommissie *f* 23; kleine graskaas *f* 24, middelbare *f* 26, kommissie *f* 25 per 50 Ned. ℔.

De graanprijzen waren als volgt: Tarwe *f* 9,25; oude Tarwe *f* 10; Rogge *f* 6,75; Gerst *f* 6; Haver *f* 4,50; Kanariezaad *f* 13.

Heden werden aangevoerd 7 paarden, 23 koeijen, 269 schapen, 760 lammeren, 80 magere varkens en 296 biggen.

DELFT, 28 Mei. Heden waren alhier de prijzen der Kaas *f* 11 a *f* 14,50; ter markt zijn verkocht 88 stapels, wegende 24,068 Ned. ℔.

LEIDEN, 27 en 28 Mei. Boter: 1ste kwal. *f* 0,90 a *f* 1,05; 2de kwal. *f* 0,75 a *f* 0,871 per Ned. ℔.

HOORN, 28 Mei. Hoogste graanprijzen: Gerst *f* 5,40; Haver *f* 5; Bruine boonen *f* 11; Graauwe Erwten *f* 16; Vale dito *f* 15,75. Boter per Ned. ℔ *f* 1.

BATAVIA, 9 April. Nieuwe berigten van het tooneel des oorlogs zijn sedert de verovering en vernietiging van Boni, dus sedert 5 weken, niet ontvangen. De Regering-zelve schijnt geene, vooral bepaalde, periodieke berigten te krijgen; ten minste er is door de *Javasche Courant* geen verder nieuws medegedeeld, waardoor het veld der gissingen zooveel grooter ruimte verkrijgt.

Eene dezer gissingen, aan een particulier schrijven ontleend, bestaat daarin, dat onze troepen na de voltooijing van het fort te Badjoa aldaar een behoorlijk garnizoen teruglaten, en naar Java, althans naar Makassar zouden retourneren, aangezien binnen kort op de Oostkust van Celebes de regen-mousson begint, die alle verdere operatiën onmogelijk maakt, en een verder verblijf onzer troepen te Boni alleen zoude dienen, belangrijke verliezen te veroorzaken door ziekten, die in den laatsten tijd zich reeds met kracht deden gevoelen, en eene evacuëring naar Sourabaya noodig maakten. Een paar stoomschepen in de baai van Boni zouden voldoende zijn, de kommunikatie met het achterblijvend garnizoen te verzekeren, en den toegang tot Boni van de zeezijde te beletten, terwijl die van de landzijde van Makasser uit kon worden belemmerd. Eene vervolging van den, thans verdwenen en als het ware onzigtbaren vijand in het gebergte, wordt voor even ondoelmatig als onraadzaam gehouden.

Op Java is alles in rust, en gaan de zaken haren geregelden gang, hoezeer men dien gang in sommige opzigten wel iets sneller wenscht. Die vermeerderde snelheid wenscht men overal bij het postwezen; in spijt van het drukkende brievenport — een brief over Java kost meer, dat een mailbrief naar Europa — maakt de post geene zes Engelsche mijlen in het uur, dus niet veel meer dan een goed voetganger kan afleggen. De reorganizatie wordt dan ook met ongeduld te gemoet gezien.

De weergesteldheid was gedurende de maand Maart voor de rijstkultuur zeer gunstig door aanhoudende, matige regens.

— *Ternate.* Te Bangaai werd berigt ontvangen dat zekere Boeginesche anachoda Oewa Tja Oena genaamd, die zich voor een tripangvisscher had uitgegeven doch werkelijk een [illegible] van Boni was, belast om den [illegible] of het hoofdgeld der Bonische Badjorezen op te halen, met drie praauwen de eilanden Bankallang en Peling aangedaan en aldaar eenige menschen geroofd had.

Een kruispraauw hen achterna gezonden, kwam onverrigter zake terug, daar zij niet sterk genoeg was om deze Boeginezen, die hunne gevangenen niet goedschiks in vrijheid wilden stellen, met geweld daartoe te dwingen.

Daar deze paduakangs, welke acht dagen vroeger de wateren van Bangaai verlaten hadden, zich nog waarschijnlijk te Tomboeks zouden bevinden, stoomde Z. M. stoomschip *Suriname* derwaarts en arriveerde den 22sten Januarij te Sakita, hoofdplaats van Tomboekoe, alwaar werkelijk drie paduakangs ten anker lagen.

De rezident van Ternate, die zich aan boord van de *Suriname* bevond en met 8 gewapende matrozen aan wal was gegaan om de anachodas te ontmoeten, beval, nadat hem gebleken was dat de ten anker liggende paduakangs de bedoelden waren, de anachoda's in hechtenis te nemen, hetgeen niet zonder eenigen wederstand van hunne zijde gelukte.

Een hunner, Oewa Sadjina, poogde den rezident met eene verborgen gehouden badé-badé te verwonden, welk opzet echter door de waakzaamheid van de hem omringende personen werd verijdeld.

Na een naauwkeurig onderzoek aan boord der praauwen werden aldaar 7 personen aangetroffen (vier volwassen meisjes en drie kinderen), die door de anachoda's gedurende hun verblijf in de wateren van Bangaai waren geroofd.

Eenige der opvarenden waren den vorigen dag in kleine praauwtjes naar de Salabanka-eilanden vertrokken, zoodat slechts 8 met inbegrip der anachoda's in hechtenis konden genomen worden.

Nadat den volgenden dag hun misdrijf van menschenroof nader was bevestigd, werden wapenen en ammunitie en eenige koperen gongs aan boord van Z. M. stoomschip *Suriname* gebragt en de vaartuigen verbraud.

De beschuldigden zijn naar Ternate overgevoerd om aldaar te worden teregtgesteld.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 29 Mei. Den *Moniteur* wordt uit Alessandria onder dagteekening van 28 dezer berigt, dat de Keizer, de rampen des oorlogs zooveel mogelijk willende verminderen, besloten heeft al de gewonde krijgsgevangenen, zonder uitwisseling, aan den vijand terug te geven.

Hetzelfde blad deelt verder mede, dat Garribaldi Como is binnengerukt en dat de bevolking zich gewapend bij hem heeft aangesloten. Uit Lugano wordt van gisteren, ten 12 ure 's middags, gemeld, dat de troepen van Garribaldi Camerlata bezet houden, en zich gereed maken de Oostenrijkers te vervolgen, die op Mariano terugtrekken.

Nog behelst de *Moniteur* de verklaring, dat 's Keizers regering steenkolen nimmer als oorlogs-kontrabande heeft beschouwd, maar zich nu echter gedurende den tegenwoordigen oorlog naar deze zienswijze zal voegen.

— 30 Mei. De *Moniteur* deelt berigten uit Alessandrië mede van gisteren. De gekwetsten herstellen spoedig. Er zijn weinig zieken. Het weder is prachtig. De hitte is dragelijk. De oogst begint, het leger is van alles voorzien. Het vertrouwen en de opgeruimdheid der soldaten is ongestoord en onveranderlijk.

LONDEN, 30 Mei. De *Morning Chronicle* en de *Morniug Advertiser* melden, dat de verstandhouding tusschen lord John Russell en lord Palmerston schipbreuk heeft geleden, omdat lord John Russell hoofd van het kabinet wilde zijn.

— Volgens berigten uit Mexico, trekt Buchanan zijne troepen aan de grenzen van Mexico bijeen. Het kongres te Nicaragua weigert de koncessie, waarbij gronden aan sir Belly worden toegestaan, goed te keuren.

WEENEN, 29 Mei. De Keizer is heden morgen ten 11 ure naar Italië afgereisd. Langs den weg, die zijn Z. M. naar het station van den Zuider-spoorweg nam, was eene tallooze volksmasa op de been. Z. M. werd overal met onbeschrijfelijke geestdrift begroet.

TURIJN, 28 Mei. Garribaldi berigt uit Como, ten 10 uur heden morgen, dat hij den vorigen avond den vijand heeft aangetast en verslagen, en daarna ten 10 ure Como zegevierend is binnengerukt. De Oostenrijkers namen in groote verwarring naar Monza de wijk.

Zoodra deze tijding in het hoofdkwartier des Konings was aangekomen, heeft Z. M. eene dépêche aan Garribaldi gezonden, waarin Z. M. hem den grootsten lof over het volbragt wapenfeit toezwaait.

Het beschieten van Canobbio aan het Lago Maggiore door de stoomschepen *Benedek* en *Radetzky* heeft drie uren geduurd; de stad verdedigde zich op bewonderenswaardige wijze; de verliezen zijn niet groot.

Op den linkeroever van de Sezia, tegenover Vercellie is eene ligte schermutseling voorgevallen, waarbij de Oostenrijkers zijn teruggeslagen.

— 29 Mei. Gisteren hebben de Oostenrijkers met een aanzienlijk getal manschappen Bobbio bezet. De Koning is heden naar Vercelli vertrokken. De Keizer van Oostenrijk zal heden nacht te Gratz verblijven.

FLORENCE, 28 Mei. Rusland, Pruissen, Engeland en Turkije hebben de voorloopige Regering van Toskane niet erkend; de vertegenwoordigers dier mogendheden hebben hunne vlaggen ingetrokken.

BERN, 28 Mei. Uit Lugano wordt heden (12 ure 's middags) gemeld, dat de Oostenrijkers, door Garribaldi vervolgd, op Milaan terugtrekken. Garribaldi houdt Camerlata, Recco en Valtelina bezet.

— 29 Mei. Garribaldi heeft Como verlaten en de Oostenrijkers uit Camerlata verjaagd. Te Como is een Sardinisch telegrafist in dienst gesteld. Garribaldi en Niel [?] wachten het Oostenrijksche korps onder generaal Urban af.

TRIEST, 29 Mei. Volgens berigt uit Venetië van 26 dezer heeft de Regering vermindering gevraagd van het cijfer der leening door het Oostenrijksch bewind voor het Lombardiesch-Venetiaansch Koningrijk uitgeschreven. De voorzitter en de vice-voorzitter van de Kamer van Koophandel hebben hunne betrekkingen nedergelegd.

Het fort St. Nicolo del Lido heeft gisteren een vijandelijk eskader beschoten.

— Gisteren is eene Engelsche oorlogsstoomboot te Venetië aangekomen. Ook te Ancona is een Engelsch stoomfregat aangekomen.

De veldtuigmeester Schlick bevindt zich hier.

De aartshertog Leopold vertrekt heden nacht naar Nabresina om den keizer te begroeten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Mei. Van het tooneel des oorlogs heeft men tot heden geen belangrijkere tijdingen ontvangen dan die, welke Garribaldi betreffen. Te Turijn was de blijdschap groot over de door den voormaligen verdediger van Rome behaalde voordeelen, bovenal onder zijne politieke aanhangers. Deze verbeelden zich bereids, dat hij Milaan binnenrukt en het geheele Milanesche in opstand brengt. 't Is niet te verwonderen, aangezien de goed geslaagde wapenfeiten van dat kleine korps, 'twelk zich van de geheele landstreek nabij het Bovenmeer heeft meester gemaakt en zijn stelling in Varese heeft behouden. Het schijnt ook dat een detachement zijner lieden het met 18 stukken gewapend Oostenrijksche fort Lavena heeft overrompeld. Intusschen is het Bovenmeer nog in het bezit van een Oostenrijksche flotilje stoomschepen; doch wanneer Garribaldi zich in die streken weet staande te houden, dan zullen die schepen, door hongersnood gedwongen, zich moeten overgeven. Men heeft de operatiën van Garribaldi als voor hem gevaarlijk beschouwd, doordien zij niet in verband schijnen met een algemeenen aanval. Doch hij moest door het centrum van het geallieërde leger gesteund worden. Intusschen schijnt het uit dépêches, van Weenen ontvangen, te blijken, dat langs de Sezia en op den linker Po-oever de Fransch-Sardiniërs tegen bezwaren hebben gestuit, die zij tot hiertoe niet in staat zijn geweest weg te ruimen. Hunne voorposten staan te Borgo-Vercelli, en dat sinds verscheidene dagen. Te Candia werden zij door het Oostenrijksche vuur gedwongen hunne stellingen te verlaten. De Oostenrijkers staan sterk verschanst te Stradella, en men twijfelt dat de geallieërden aan die zijde zullen aanvallen.

— De Fransche en Sardinische goevernementen hebben hun bijzondere aandacht gevestigd op Napels, waar ieder oogenblik gewigtige gebeurtenissen kunnen plaats hebben. In die verwachting dan ook heeft Rusland zich onbewimpeld aan Napoleon III verklaard en daardoor een bewijs van zijn goed vertrouwen in hem gegeven. De Keizer der Franschen zou daarentegen hebben verklaard, dat Frankrijk te Napels geen dynastieke quæstie wilde opwerpen en minder nog een Siciliaanschen opstand bewerken.

— In de *Indépendance Belge* leest men: dat de neef van kardinaal Viale, die sedert eenigen tijd Parijs bewoont en in betrekking staat met de ligitimisten, wier meening hij deelt, de hoofdstad heeft verlaten om als vrijwilliger bij het vrijkorps van Garribaldi dienst te nemen.

De familie Viale is thans Korsikaansch, doch afkomstig uit een oud Genueesch geslacht.

— Men heeft vroeger reeds aangestipt, bij gelegenheid dat de leugenachtige berigten van sommige bladen in het ware licht werden gesteld, dat er van de Oostenrijkers geen generaal gesneuveld was: Nu gaat eindelijk de *Gazetta Piemontese* er toe over om het berigt van het sneuvelen van generaal Benedeck te logenstraffen. De generaal is zelfs niet gekwest geweest.

— Het onlangs door de kleinste Duitsche Staten genomen besluit om aan Pruissen het iniatief der krijgsmaatregelen over te laten, welke de uitbreiding van den oorlog aan den Bond kunnen opleggen, wordt door de Fransche bladen naar waarde geschat. Alle deelen evenwel het gevoelen niet van den *Pays*, die daar in een bepaalde naderlaag voor Oostenrijk ziet. De *Constitutionnel* erkent integendeel, dat in den grond de vijandigheid en de sympathie van Zuid Duitschland niet veranderd zijn en tracht het nogmaals gerust te stellen omtrent de bedoelingen des Keizers en de eerzuchtige bedoelingen van Frankrijk.

— Naar algemeen vermoed wordt, zou de Europesche diplomatie hare lijdelijke rol blijven vervullen, tot de bezetting van Milaan door de verbondene legers; heeft die bezetting plaats, dan meent men, dat, namelijk door Engeland en Pruissen, groote pogingen zullen worden aangewend om onderhandelingen uit te lokken, die tot het herstel van den vrede zouden kunnen leiden, en tot een overeenkomst, welke Frankrijks opofferingen ten bate der Italiaansche vrijheid niet vruchteloos [illegible], zonder dat evenwel daardoor de eigenliefde en de magt van Oostenrijk te veel vernederd werden. Hoe het zij, dit, zeker eenigzins voorbarig gerucht, zou misschien eenigen grond van waarschijnlijkheid geven aan een bereids in omloop zijnde tijding, namelijk het mogelijke vertrek van graaf Walewski naar het hoofdkwartier.

— Heden heeft de bijzondere raad eene vergadering gehouden. Morgen zal de Keizerin Saint-Cloud gaan betrekken. Eigenhandig schenkt H. M. medaljes aan verscheidene hoofdofficieren zoowel van de land- als zeemagt die naar het leger vertrekken. Gisteren avond was er soirée bij prins Jerôme, waaraan de gansche keizerlijke familie deelnam; ook de ministers behalve de heer Fould. De hertog en hertogin van Malakoff behoorden tot de genoodigden.

— De berigten uit het Fransche hoofdkwartier, over de gekwetsten, luiden treurig. De meeste officieren den 20 gewond, zijn aan de gevolgen overleden. Uit Parijs zijn vijf en twintig nieuwe liefdezusters tot verpleging der zieken en gewonden naar het oorlogstooneel afgereisd.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Mei. In een nieuwen brief aan den *Herald* over het gevecht te Montebello wordt gezegd, dat het Fransch-Sardiniesch leger er niet minder dan 1500 man bij verloren heeft. Generaal Forey-zelf werd gewond, en het scheelde weinig of hij was gevangen genomen. Het kerkhof werd namelijk door tweehonderd Tyroolsche scherpschutters met twee ligte stukken geschut verdedigd, en te vergeefs stormden de Franschen, door de generaals Forey en Beuret zelven aangevoerd, op dit dappere hoopje in. Bij den tweeden aanval stond generaal Beuret aan de spits en toen was het dat hij door een kogel tusschen de beide oogen getroffen dood nederviel. Bij den derden aanval was Forey aan het hoofd en had hij niet dra versterking verkregen, dan zou het met hem en zijn soldaten gedaan geweest zijn.

— Luidens berigten van het oorlogstooneel heeft Garribaldi, op het Lombardiesch grondgebied aangekomen, de volgende proklamatie uitgevaardigd:

„Lombarden! gij zijt tot een nieuw leven opgeroepen en gij moet aan de roepstem beantwoorden, zooals uwe vaderen dit te Ponsida en Legnano deden. 't Is heden dezelfde vijand: wreed, moordend, onver-

biddelijk en roofzuchtig. Uwe broeders in alle provinciën hebben gezworen met u te overwinnen of te sterven. 't Is onze taak de beleedigingen, beschimpingen en slavernij van twintig voorbijgeganen geslachten te wreken; 't behoort ons aan onze zonen een erfdeel na te laten zonder de smet der overheersching van vreemde soldaten. Viktor Emanuel, wien de nationale wil tot ons opperhoofd heeft gekozen, zend mij in uw midden om u voor den vaderlandschen strijdt te organizeren. Ik ben gevoelig voor de heilige zending, die mij is opgedragen en trotsch u aan te voeren.

„Te wapen alzoo! de slavernij moet eindigen. Hij die een wapen kan grijpen en het niet grijpt is een verrader!

„Italië met zijne vereende en van het vreemde juk bevrijde zonen, zal den rang weten te heroveren, dien de Voorzienigheid het onder de natiën heeft aangewezen."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 28 Mei. Uit het hoofdkwartier van Garlasco, dd. 22 dezer, wordt aan een blad geschreven: „De *Opinione* en de *Unione* zijn onvermoeid met het geven van logenachtige berigten, betreffende de vermeende rooverijen der Oostenrijkers, welke lasteringen gretig door de Fransche bladen worden overgenomen. Wilde nu iemand zich de moeite geven het Oostenrijksche kamp te bezoeken, hij zou zich kunnen overtuigen dat alle winkels, zelfs die der juweliers, er open zijn, en boerenkinderen er hunne varkens en ganzen drijven, zonder dat een enkel soldaat van de duizenden die er zijn, de minste ongeregeldheid pleegt. De waarheid moet bovendrijven! Generaal Giulay zou geen eenen korrespondent weigeren zich door eigen oogen te overtuigen van hetgeen bij dezen bevestigd wordt."

— Uit München, wordt 25 Mei geschreven. Bij de regimenten kavallerie is de zamenstelling van een zevende (depôt) eskadron bevolen geworden. In ons glazen paleis zijn reeds 1200 man gekazerneerd.

— Uit Cattaro wordt gemeld, dat de Montenegrijnen op Oostenrijksch gebied getreden zijn en de Oostenrijksche voorposten, bestaande uit het 25e bataillon jagers, aangevallen hebben. De Oostenrijkers hebben bij die gelegenheid verscheidene geweren met getrokken loopen buit gemaakt, zoo als die thans in Frankrijk ingevoerd zijn, een bewijs, dat de Montenegrijnen daarvan door Frankrijk voorzien worden.

— Er is gesproken van een brief door den Tzar aan Sultan Abdul-Medjid gezonden. Deze zou dadelijk geantwoord hebben, met dankzegging en den Tzar de verzekering gevende, dat hij zich naar diens welwillende raadgevingen zou gedragen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 Mei.

BEVALLEN (28 Mei): A. van Joolen, geb. van Leeuwen, Z.
OVERLEDEN (25 Mei): S. J. Boswinkel, ruim 15 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55⅛	2/m. Livorno	f 36½
Zigt ″	″ 55¾	″ Napels	″ 74½
2/m. Bordeaux	″ 54¾	3/m. Petersburg	″ 153
½/m. ″	″ 55¾	6/w. Weenen	″ 75
3/m. Madrid	″ 234	″ Augsburg	″ 99
″ Cadix	″ 236	″ Frankfort	″ 101½
″ Sevilië	″ 233	2/m. Hamburg	″ 35
″ Bilbao	″ 233	Zigt ″	″ 35 5/16
″ Lissabon	″ 39¾	2/m. Londen	″ 11.52½
″ Porto	″ 39¾	Zigt ″	″ 11.62½
2/m. Genua	″ 44½	Rotterdam	″ ¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 28 Mei. Rente kont. 4½ pc. 89.75, op April 3 pc. 61.65; Credit mobilier 592; Fr.-Oost. Spoorw. 365; Spanje 1½ pc. 26¾; 3 pc. —; Rom. Leening —.

MADRID, 27 Mei. Spanje 3 pc. 38.50; 1½ pc. 23.30.

LONDEN, 28 Mei. Cons. 92¼ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 16⅝; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. 63½; 4½ pc. id. doll. bonds —. Grenada uitgest. —; id. werkelijke —; 5 pc. Venezuela 37¾; 2½ pc. id. —; 3 pc. Port. —, 3 pc. Spanje —; 1½ pc. id. 27¼; Coupons - ; Amortiz. —; 4½ pc. Russen 92; 5 pc. id. 101; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. —; Illinois Shares —; id. 7 pc. Oblig. —; Sardinië 77 a —; Ecuador —.

WEENEN, 28 Mei. Met. 5 pc. 60.50; Nat. 65 50; Bank-Aktiën 740; Noord-Bahn akt. 151.—; Credit Anst. 138; O.-Fr. Spoorw. akt. 206; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe 74.—; Wissel op Londen 3/m. 14.30; Goud 41; Zilver —.

HAMBURG, 28 Mei. Mexikanen —, Spanje 3 pc. —, 1½ pc. —, Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —, Vereinsbank —, Noord-Duits. bank —, Wissel op Londen 3/m. —.—, Amsterd. —.—, Diskonto 2½.

BERLIJN, 28 Mei. Metalliek 5 pc. 41¼; Nationale 44¾, Stiegl. 5de serie 92; 6de id. 97; Rusland 5 pc. 97, Pruiss. Staats. 4½ pc. 88¾; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 15, Parijs 78¼, Hamburg 149¾, Amst. 140¼, Weenen 67, Petersburg 89½, Diskonto 5.

FRANKFORT, 28 Mei. Metalliek 5 pc. 39¾, Nation. 43; Spanje 3 pc. 34½, 1½ pc. 26¾; Wissel op Londen 115; Weenen 79, Parijs —, Diskonto 3½.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		28 MEI		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.		a		
Nederl. Bank	4 ″		″		
Nederl., Werkel. Schuld à 2½	pCt.	57⅝	″	57¾	57¾
Dito Dito	3 ″	68⅝	″		
Dito Dito	4 ″	88 13/16	″	88⅞	
Amortis. Syndik.	3½ ″		″		
Aand. Handel-Maatsch.	″	125¾	″	126½	126
Oost-Ind Leening	4 ″		″		
Aand. Holl. Spoorweg.			″		
Leening idem	4½ pCt.		″		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″		″		
Maatschappij van Weld.	4 ″		″		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ ″		″		
Dito bij *Rothschild*	2½ ″		″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën	1½ ″	26⅝	″	26 13/16	26¾
Dito	3 ″		″		
Dito Binnenl.	3 ″	35 7/16	″	35 15/16	
Amortisable Schuld			″		
Bewijzen Coupon			″		
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*			″		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	38½	″	38⅝	
Dito 1856	3 ″	37⅞	″	38¼	38¼
Dito Uitgestelde		25½	″		
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	99⅞	″	100	100
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	98¼	″	98½	98½
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″		″		
Dito bij idem 1840	4 ″		″		
Dito bij *Stieglitz*	4 ″		″		
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″	89¼	″		
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	94	″	94¼	94⅛
Dito adm. te Hamburg	5 ″		″		
Dito dito te Londen	5 ″		″		
Dito dito dito	4½ ″		″		
Inschrijving in Assignat.	6 ″		″		
Certifikaten van dito	6 ″		″		
Spoorweg Aktiën	5 ″		″		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	f	143½	″		
Obligatiën	4 pCt.	71⅜	″		
Pruissen, Obligatiën	4½ ″		″		
andeelen 1854	3½ ″		″		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″		″		
Dito dito	4 ″		″		
Dito Metalliek	5 ″	38¾	″	39½	39¼
Dito Rente Amsterdam	5 ″	56½	″		
Dito Nationale 1854	5 ″	41⅞	″	42 11/16	42 5/16
Dito dito	2½ ″	21 9/16	″	21 13/16	2. ⅝
Weener Bank-Aktiën	f	585	″	588	588
Dito Aand. fl. 250, 1839	″	232	″		
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	206	″		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			″		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 ″	89¼	″		
Dito bij *Rothschild*	5 ″		″		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″	94¾	″		
Dito 1839 van £ 100	5 ″		″		
Dito 1843 ″ £ 100	4½ ″		″		
Dito 1852	4½ ″		″		
Dito 1858	4½ ″		″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854	4½ ″		″		
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″		″		
Venezuela, dito 6 pCt thans	5 ″	35⅞	″	36	36⅞
Dito Uitgestelde	2½ ″		″		
Grenada, Obligatiën	3½ ″	12 7/16	″	12⅝	
Dito Uitgestelde		4¼	″		
Mexiko dito	3 ″	15⅛	″	15 3/16	15⅛
Nrd Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A	″	88	″		
Dito dito ″ B	″		″		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		″		
Amerik. Bank-Aktiën			″		
Illinois Spoorweg-Aandeelen			″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt	73	″		
Louisiana	5 ″	96½	″		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 ″		″		

Handel-Maatschappij kontant 126; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russ. Spoorweg doorget. 212½, 213½; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

De markt was op nieuw williger gestemd.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt, Prolongatie 4 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS VAN HEDEN tot 3¾ ure.

Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pc. 58⅜, Aand. Handel-Maatsch. 128, Spanje, Binnenl. 3 pc. 36⅛, Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 100½, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 95, Oostenrijk, Met. 5 pc. 40⅜, dito Rente Amst. 5 pc. 58⅜, dito Nationale 1854 5 pc. 44⅞, dito 2½ pc. 22¼.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 30 Mei.

Poolsche nieuwe Tarwe lager afgegeven; overigens onveranderd: 133 ℔ o. witb. Pools. f 367.

Rogge: 125 ℔ o. Pruiss. f 190, 192, 195.

ROTTERDAM, 28 Mei. Tarwe: 164/2 ℔ Hoogl. Lleefs. f 325.

SCHIEDAM, 28 Mei. Van Gerst verkocht: 128/2 ℔ n. Libau f 165 kt.; 129/2 ℔ dito f 161 6/w.; 134/2 ℔ Fransche f 170 6/w. — Moutwijn f 12.75; Jenever f 18,25; Amst. Proef f 19,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 0,80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 29 Mei; Mulder, Johanna Elsina, Lond.

HELVOETSLUIS, 29 Mei; Jones, Elizabeth Mem, Cairo.
BRIEL. 29 Mei; S., Prins van Oranje, Duink.

UITGEZEILD:

TEXEL, 29 Mei; de Vries, Theodora Henriette, Havre.

Advertentiën.

(1430) Heden verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, H. M. VERWAIJEN, geliefde Echtgenoot van

J. C. VAN DER HEYDEN.

MIJDRECHT, 27 Mei 1859.

(1427) Op een bloeijende School, in eene aanzienlijke stad van Z.-Holland, wordt een **Hulponderwijzer** gevraagd. Reflecteerenden gelieven zich met *franco* brieven te adresseren bij Gebr. VAN LANGENHUYSEN te *'s Hage*.

(1434) Tijdig voorzien van de H. Sacramenten der sterveden, overleed op heden in den ouderdom van ruim 73 jaren, den Wel-Eerw. Pater JOANNES LONCKE, Priester der Societeit van Jesus.

AMSTERDAM, 25 Mei 1859.

(1432) Getroffen door de menigvuldige, zoo algemeene als bijzondere bewijzen van deelneming, bij de ziekte en het overlijden onzer teederbeminde Dochter JACOBA AGATHA ontvangen, betuigen wij, ook uit naam onzer Kinderen en Behuwdkinderen en der verdere betrekkingen van de overledene, onzen hartelijken dank.

LEIDEN, B. GEIJER.
28 Mei 1859. M. P. GEIJER, JANSEN.

(1433) *Met primo Augustus of eerder* kan een bekwaam **Koek- en Banketters Bediende** geplaatst worden. Adres met *franco* brieven onder letter P. bij de Wed. J. R. VAN ROSSUM, Boekhandelaar te Utrecht.

(1435) De ***Heeren-Vereeniging tot Weldadigheid*** heeft de door haar, ten behoeve van het *Aloysius-Gesticht*, in April 1854, gesloten Leening, groot f 15,000, volgens den bestaanden rooster Uitgeloot:

N° 36, 46, 58, 89, 131,

welke vijf Nommers van heden af, tegen intrekking der Aandeelen, ieder met f 115, aan het Aloysius-Gesticht in de Elandstraat alhier, zullen worden betaald.

AMSTERDAM, F. J. H. HAERTEN,
30 Mei 1859. Thesaurier.

FABRIEK NIEUWENDIJK, H, N°. 14. **P. J. SCHUT.** **DEPOT** UTRECHT Schoutensteeg, N°. 122.

Bovengenoemde heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat zijne FABRIEK ruim is voorzien van alle soorten van Civiele en Militaire **BORDUURSELS**, zoo in GOUD als in ZILVER, als ook alle soorten van Geestelijke **KERKGEWADEN**, naar de laatste Modellen en Teekening, benevens alle soorten van **GALONNEN, FRANJES**, enz. Beveelt zich tevens aan tot het VERNIEUWEN van OUDE **KERKGEWADEN**, voor zeer billijke prijzen. Recommandeert zich bij vernieuwing aan bij de Heeren Manufacturisten en Modisten tot het leveren en Fabriceren van alle soorten van **DAMES GARNITUREN.** (1267)

(1434) De Boekh. R. T. DAAMEN te Terborgh, zal binnen weinige dagen verzenden:

Het **Zesde Deel** der **Nieuwe Uitgave** van

JUDAS DE AARTSSCHELM.

DOOR

P. ABRAHAM A SANCTA CLARA.

Ook zal binnen kort het licht zien:

Het 1e Deel van

De Jood van Verona, door A. BRESCIANI; eene keurige, met veel zorg bewerkte vertaling van dit beroemd Italiaansch werk.

Boekhandel en Drukkerij

VAN

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

De Wede C. L. VAN LANGENHUYSEN geeft bij deze kennis aan hare Begunstigers, Korrespondenten en aan HH. Geabonneerden op dit Dagblad, dat zij de zaken van haren Echtgenoot op denzelfden voet, onder de firma van den overledene zal voortzetten, hopende dat haar hetzelfde vertrouwen zal worden geschonken, 'twelk haar Echtgenoot zoo ruimschoots genoot.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.